

Πειραιάς, 9 Ιανουαρίου 2013

Αρ. πρωτ. 1

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ**

Δ/ΝΣΗ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

Ταχ.Δ/νση : Ελ. Βενιζέλου 35
Ταχ.Κώδικας : 185 32 - Πειραιάς
Γραμματεία : Κονδύλη Καλυψώ
Τηλέφωνο : 210 4176795, 210 4121382
FAX : 210 4179780

ΠΡΟΣ: Την Οργανωτική Επιτροπή της

**Διημερίδας Προβληματισμού και Προτάσεων
για τη Δ/θμια Τεχνική – Επαγγελματική**

Εκπαίδευση

(υπόψη Συντονιστή κ. Στ. Πάγκαλο)

ΚΟΙΝ: 1. Κο. Δ. ΓΚΙΝΗ Περιφερειακό
Διευθυντή Εκπαίδευση Αττικής

2. Κ. Στ. Καραγιάννη

Προϊστάμενο του Τμήματος

Επιστημονικής – Παιδαγωγικής

Καθοδήγησης Δ.Ε. της
Περιφερειακής Δ/νσης Αττικής

ΘΕΜΑ: «Αποστολή Άρθρου – Εισήγησης Σχολικού Συμβούλου ΠΕ09, Αντωνίου

Σπανού»

Στο πλαίσιο της Διημερίδας Προβληματισμού και Προτάσεων για τη Δ/θμια Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 21-22 Δεκεμβρίου 2012, σε συνεργασία με το Τμήμα Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Δ.Ε. της Περιφερειακής Δ/νσης Εκπ/σης Αττικής, σας αποστέλλω το πλήρες κείμενο (Άρθρο 8 σελίδων) της Εισήγησής μου.

Αντώνιος Εμμ.Σπανός

Σχολικός Σύμβουλος Οικονομολόγων ΠΕ09

Ο ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΙΣΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, ΤΑ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (*)

Αντώνιος Εμμ. Σπανός
Σχολικός Σύμβουλος Οικονομολόγων κλάδου ΠΕ09
(με έδρα τον Πειραιά)

e – mail: aespanos@yahoo.gr
τηλ.6977886003

Περίληψη

Σκοπός του παρόντος άρθρου - εισήγησης είναι να παρουσιάσει: Πρώτον, το σημερινό παραγωγικό ιστό της Ελλάδος, δεύτερον, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Ελλάδος και τρίτον, προτάσεις για την Επαγγελματική Εκπαίδευση στην Ελλάδα.

Αναλυτικότερα, θα παρουσιάσει την τρέχουσα οικονομική κρίση, το φαινόμενο του «κλεισίματος» πολλών Ελληνικών επιχειρήσεων και τον ισχνό παραγωγικό ιστό της Ελλάδος. Στη συνέχεια, θα παρουσιάσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Ελλάδος, σε σχέση με τις άλλες χώρες, όπως για παράδειγμα, το Μεσογειακό Κλίμα το οποίο βοηθάει στην ανάπτυξη του Τουρισμού, την καλλιέργεια και ανάπτυξη Αγροτικών Προϊόντων και την ανάπτυξη του κλάδου των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Τέλος, με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις, θα παρουσιάσει Προτάσεις για την Επαγγελματική Εκπαίδευση στην Ελλάδα.

(*) Το άρθρο αυτό παρουσιάστηκε στην « Διημερίδα προβληματισμού για τη Δευτεροβάθμια Τεχνική - Επαγγελματική Εκπαίδευση», η οποία πραγματοποιήθηκε στο 6ο ΕΠΑΛ ΑΘΗΝΑΣ, υπό την αιγίδα της Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αττικής, στις 21 - 22 Δεκεμβρίου 2012. Ιστοσελίδα Εκδήλωσης: <http://blogs.sch.gr/epal>

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με τον Μπήτρο (2012), η Ελλάδα έχει περιέλθει σε κατάσταση αδυναμίας να εκπληρώσει τις δανειακές της υποχρεώσεις πέντε φορές: τα έτη 1826, 1843, 1860, 1893 και 1932. Από το έτος 2008 έως σήμερα, η Ελληνική οικονομία βρίσκεται και πάλι σε αδυναμία να εκπληρώσει τις δανειακές της υποχρεώσεις, με αποτέλεσμα να είναι αναγκαία η αναζήτηση νέων δανείων (Μαντικίδης, 2010). Η αδυναμία αυτή (οικονομική κρίση) συνοδεύεται από: α) Οικονομική ύφεση η οποία, το έτος 2012, έφθασε στο (-4,8%). Να σημειωθεί ότι στην αντίπερα όχθη βρίσκεται η Κινέζικη οικονομία, η οποία πραγματοποίησε ετήσια οικονομική ανάπτυξη, το ίδιο έτος 2012, ίσον με (+8,6%), η οποία θεωρείται η υψηλότερη, παγκοσμίως, β) Υψηλό δημόσιο χρέος, το οποίο το έτος 2009, ανήλθε στα 300,8 δισ. ευρώ (δηλ. 125,3% του Α.Ε.Π.), και στη συνέχεια το έτος 2010 έφθασε στα 326,3 δισ. ευρώ (δηλ. 133,6% του Α.Ε.Π.), (Σταμπόγλης, 2010). Μετά τα πρόσφατα δάνεια τα οποία πήρε η Ελλάδα, σύμφωνα με την εταιρεία Moody's, όπως αναφέρεται στον Μαντικίδη (2010), το δημόσιο χρέος της Ελλάδος, τα επόμενα δύο-τρία έτη, θα ανέλθει στο 150% του Α.Ε.Π. (το ποσοστό αυτό θεωρείται, από τους διεθνείς οικονομικούς κύκλους, ιδιαιτέρως υψηλό), γ) Υψηλή ανεργία, η οποία τον Σεπτέμβριο του έτους 2012, ανήλθε στο 25,7% (ισοδυναμεί με 1.265.000 ανέργους) (Κοψίνη, 2012) και δ) Υψηλό χρέος των επιχειρήσεων και των καταναλωτών προς τις τράπεζες, το οποίο ξεπέρασε το 100% του Α.Ε.Π. (Μπήτρος, 2012).

Επειδή τα τελευταία έτη, κατά τη διάρκεια της εν λόγω οικονομικής κρίσης, έχουν γίνει πολλές προσπάθειες και πολλές προτάσεις, για τη βελτίωση και αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα, όπως για παράδειγμα η πρόταση για το Νέο Τεχνολογικό Λύκειο, η οποιαδήποτε προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να λάβει υπόψη τις εξής δύο παραμέτρους: Πρώτον, τις σημερινές παραγωγικές δυνατότητες και τον παραγωγικό ιστό της Ελλάδος και δεύτερον τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Ελλάδος σε σχέση με τις άλλες χώρες. Στις παρακάτω παραγράφους, θα αναλυθούν οι δύο αυτοί παράμετροι.

2. Ο ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΙΣΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Σύμφωνα με τον Μανδραβέλη (2012), ο παραγωγικός ιστός της Ελλάδος, σήμερα, είναι ισχνός. Διότι τα τελευταία είκοσι έτη «έκλεισαν» πολλές Ελληνικές επιχειρήσεις (βιοτεχνίες, βιομηχανίες, Εμπορικά πολυκαταστήματα, και μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις), όπως για παράδειγμα το πολυκατάστημα MINION, η βιομηχανία ΕΣΚΙΜΟ κ.λπ. Ένα από τα αποτελέσματα του παραπάνω φαινομένου του «κλεισίματος» πολλών Ελληνικών επιχειρήσεων, είναι ότι εισάγονται στη Ελλάδα, από άλλες χώρες πολλά ξένα προϊόντα, όπως για παράδειγμα ηλεκτρικές συσκευές, παιχνίδια, υφάσματα, έπιπλα, κρέατα, γάλα και αυγά, δημητριακά, ποτά, ζωοτροφές, ξυλεία κ.λπ. (Μανδραβέλης, 2012).

Ανάμεσα στα μέτρα, για την αντιμετώπιση της παρούσης οικονομικής κρίσης και την ενίσχυση του παραγωγικού ιστού της Ελλάδος, θα πρέπει να είναι η ενίσχυση των

επιχειρήσεων οι οποίες παράγουν προϊόντα, στα οποία η Ελλάδα έχει συγκριτικό πλεονέκτημα, όπως για παράδειγμα Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, οι Τουριστικές και Αγροτικές επιχειρήσεις.

3. ΤΑ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Σύμφωνα με τον Στεργίου (2010), οι κλάδοι παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών, στους οποίους η Ελλάδα έχει συγκριτικό πλεονέκτημα, έναντι άλλων χωρών είναι: η Γεωργία, η Κτηνοτροφία, η βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών, οι Μεταφορές μέσω υδάτινων οδών (ναυτιλία), ο Τουρισμός (ξενοδοχεία, εστιατόρια), η Υγεία (ιατρικό προσωπικό), η Έρευνα και Ανάπτυξη φαρμακευτικών προϊόντων, οι Πρώτες Ύλες κ.λπ. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον Χαροντάκη (2011):

Α) Τα σημαντικότερα προϊόντα, στα οποία η Ελλάδα έχει συγκριτικό πλεονέκτημα, που εξάγονται σε άλλες χώρες και συνεισφέρουν στο εμπορικό ισοζύγιο της Ελλάδος, είναι: Το Αργίλιο (πλάκες και ταινίες) με αξία εξαγωγών 296,8 εκατ. ευρώ. Τα Φάρμακα για λιανική πώληση με αξία εξαγωγών 239,5 εκατ. ευρώ. Τα Ψάρια (νωπά ή διατηρημένα) με αξία εξαγωγών 215,9 εκατ. ευρώ. Οι Σωλήνες κάθε είδους με αξία εξαγωγών 187,5 εκατ. ευρώ. Οι Ράβδοι και σίδηρος ή χάλυβας με αξία εξαγωγών 158,6 εκατ. ευρώ. Τα Λαχανικά (προπαρασκευασμένα ή διατηρημένα) με αξία εξαγωγών 131,6 εκατ. ευρώ. Τα Βερίκοκα, Κεράσια, Ροδάκινα με αξία εξαγωγών 126,4 εκατ. ευρώ. Το Παρθένο ελαιόλαδο με αξία εξαγωγών 120,6 εκατ. ευρώ και τα Τυροκομικά με αξία εξαγωγών 48 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με την Τράτσα (2012), το Ελληνικό Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προώθησε και συνεχίζει να προωθεί το Ελληνικό ελαιόλαδο, το Κρασί, το Τυρί Φέτα, τις Κομπόστες φρούτων, τα Ρόδια, τις Τσιπούρες και τα Μύδια στην Ρωσία, Κίνα, Ηνωμένες Πολιτείες, Καναδά και Ελβετία, καθώς είναι προϊόντα υψηλής ποιότητας. Έτσι, η εξαγωγή της «Ελληνικής Φέτας», το πρώτο εξάμηνο του έτους 2012 προς τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, αυξήθηκε κατά 87%, και η εξαγωγή του Ελαιολάδου προς την Κίνα, αυξήθηκε κατά 50%. Επιπλέον, η εξαγωγή Κρασιού σε χώρες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ των ετών 2009 και 2011, αυξήθηκε κατά 30%. Ενώ, παράλληλα, η εξαγωγή Κρασιού για τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, τον Καναδά, τη Ρωσία, την Ελβετία και την Κίνα, αυξήθηκε κατά 25%. Αξίζει να σημειωθεί ότι, τα έτη 2012 και 2013, το Ελληνικό Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υλοποιεί νέο πρόγραμμα προώθησης Κρασιού, Ελαιολάδου και «Ελληνικής Φέτας» στην Ουκρανία, Βόρεια Αμερική, Αυστραλία και Νορβηγία (Τράτσα, 2012). Σύμφωνα με την Κουσουλά (2012), ο συνεταιρισμός της Κρήτης με τον τίτλο «Κρήσσα γη», προωθεί προς την Ρωσία και την Κίνα το Ελαιόλαδο, το Μέλι και την Τσικουδιά, καθώς τα προϊόντα αυτά της Κρητικής γης φημίζονται, για την θετική επίδραση τους στην ευζωία των καταναλωτών. Σύμφωνα με την Τσουχτίδη (2003), στην Ελλάδα υπάρχουν περίπου 120.000.000 ελαιόδεντρα. Η Ελλάδα είναι, παγκοσμίως, η τρίτη χώρα παραγωγής Ελαιολάδου με περίπου 300.000 τόνους ετησίως. Πρώτη είναι η Ισπανία, με περίπου 700.000 τόνους

ετησίως και δεύτερη είναι η Ιταλία, με περίπου 500.000 τόνους ετησίως. Σύμφωνα με τον Χαροντάκη (2012), οι Ελληνικές εξαγωγές της Κομπόστας φρούτων διατηρούν το 50% των παγκοσμίων εξαγωγών. Γενικά, επειδή ο κλάδος των τροφίμων παραμένει το «ισχυρό χαρτί» της Ελληνικής οικονομίας, πολλοί Έλληνες άνεργοι των αστικών κέντρων, στην παρούσα οικονομική κρίση, επιστρέφουν στα κτήματα για να βρουν δουλειά (Γεωργιοπούλου, 2011).

Β) Οι σημαντικότερες υπηρεσίες, οι οποίες παράγονται από Ελληνικές επιχειρήσεις και συνεισφέρουν στο εμπορικό ισοζύγιο της Ελλάδος (δηλ. πωλούνται σε αλλοδαπούς καταναλωτές) είναι οι Μεταφορές μέσω υδάτινων οδών (Ναυτιλία) και το Τουριστικό Προϊόν (Ξενοδοχεία κ.λπ.).

Σύμφωνα με τον Κανελλόπουλο (2012), η Ελληνική Ναυτιλία είναι ισχυρή, αφού μόνο στην Ελλάδα είναι εγκατεστημένες περισσότερες από 1.300 Ναυτιλιακές εταιρείες, οι οποίες απασχολούν περίπου 200.000 εργαζομένους. Ο Ελληνόκτητος στόλος, εκτιμάται, ότι υπερβαίνει τα 3.300 πλοία. Η Ελλάδα είναι ισχυρή Ναυτική δύναμη, σε ότι αφορά τη δυνατότητα μεταφοράς φορτίου με Ελληνόκτητα πλοία τα οποία έχουν μεταφορική ικανότητα 223 εκατ. τόνων, δεύτερη μεγαλύτερη παγκοσμίως. Πρώτη Ναυτική δύναμη, παγκοσμίως, είναι η Ιαπωνία με ικανότητα μεταφοράς 233 εκατ. τόνων. Όμως, σύμφωνα με τον Λάμπρου (2012), πρώτον, υπάρχει έλλειψη αξιωματικών καταστρώματος και μηχανής, και δεύτερον, έλλειψη υποδομών (στις υπάρχουσες Σχολές Ναυτικής Εκπαίδευσης) για να φοιτήσουν οι υποψήφιοι θαλαμηπόλοι, μάγειροι, φροντιστές κ.λπ. Για τους λόγους αυτούς, απαιτείται να γίνουν ριζικές αλλαγές και εκσυγχρονισμός στη Ναυτική Εκπαίδευση. Αναφορικά με το Τουριστικό Προϊόν, σύμφωνα με τους Λάγο και Λιαργκόβα (2009), η Ελλάδα διαθέτει: αξιόλογες φυσικές ομορφιές, καλές κλιματολογικές και εδαφικές συνθήκες, μοναδική αρχαιολογική, πολιτισμική και καλλιτεχνική κληρονομιά. Σύμφωνα με τη Δαμουλιάνου (2012), το Τουριστικό Προϊόν της Ελλάδος αποτελεί το 16.5% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος (Α.Ε.Π.). Αξίζει να σημειωθεί ότι, για την ταχύτερη εξυπηρέτηση των τουριστών, είναι απαραίτητη η χρήση της τεχνολογίας, όπως για παράδειγμα η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών και smartphones, από τα ανώτατα στελέχη, τους επιχειρηματίες και τους επαγγελματίες του τουρισμού. Το βασικότερο, όμως, στοιχείο για την αύξηση της τουριστικής κίνησης, είναι η ικανοποίηση των τουριστών (επισκεπτών).

Γ) Αναφορικά με το ερευνητικό δυναμικό της Ελλάδος, σύμφωνα με τον Κριμιζή (2012), η Ελλάδα διαθέτει ερευνητικό δυναμικό υψηλότατου επιπέδου, για παράδειγμα, όπως αναφέρει η Σαλταμπάση (2011), η ομάδα του Δρ. Ζαφείρη Πολίτη της βιομηχανίας RAYCAP, στην Έδεσσα, ανέπτυξε το προϊόν Strikesorb 30 – DRM, το οποίο αφορά στην ηλεκτρική προστασία του ηλεκτρικού εξοπλισμού των κατοικιών από απότομες υπερτάσεις, που μεταφέρονται μέσω του δικτύου της Δ.Ε.Η. Η εν λόγω ομάδα έλαβε το πρώτο βραβείο, στο διαγωνισμό «Καινοτομίας και Εφαρμοσμένης Έρευνας» του ΣΕΒ και της Eurobank, τον Ιούνιο του έτους 2011.

Δ) Αναφορικά με τις Πρώτες Ύλες και τον Ορυκτό Πλούτο της Ελλάδος, σύμφωνα με

τον πρώην Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, στη συνέντευξή του, όπως αναφέρει ο Κολωνάς (2010), η Ελλάδα διαθέτει αποθέματα Νικελίου, Ψευδαργύρου, Μολύβδου, Χαλκού, Χρυσού (Χαλκιδική και Θράκη) και Αργύρου, αξίας περίπου 25 δισ. ευρώ. Υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι στο Ιόνιο Πέλαγος και στη Δυτική Ελλάδα υπάρχουν αποθέματα Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου (ήδη σήμερα, έχουν ξεκινήσει επίσημα υποθαλάσσιες έρευνες από πολυεθνικές εταιρείες. Επιπλέον, επειδή η Ελλάδα έχει το συγκριτικό πλεονέκτημα της μεγάλης ηλιοφάνειας και των ανέμων, έχει δοθεί από το αρμόδιο Υπουργείο ώθηση στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, σύμφωνα με το Νόμο 3851/2010. Έτσι, το έτος 2011 προγραμματίστηκαν και εγκαταστάθηκαν σε πολλά μέρη της Ελλάδος: α) Φωτοβολταϊκά μεταξύ 100 MW και 250 MW και β) Ανεμογεννήτριες. Ε) Σύμφωνα με την εφημερίδα το ΕΘΝΟΣ (2010), ανάμεσα στις Ευρωπαϊκές Χώρες, η Ελλάδα διαθέτει τους περισσότερους γιατρούς και τους λιγότερους νοσηλευτές. Συγκεκριμένα, διαθέτει 6 γιατρούς ανά 1.000 κατοίκους, ενώ η Βρετανία διαθέτει μόνο 2,6 γιατρούς για τον ίδιο αριθμό κατοίκων. Από την άλλη πλευρά, η Ελλάδα διαθέτει 4,3 νοσηλευτές ανά 1.000 κατοίκους, ενώ η Νορβηγία και η Δανία διαθέτουν τους περισσότερους, δηλ. 24,5 νοσηλευτές ανά 1.000 κατοίκους. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω συγκριτικά πλεονεκτήματα, ανά κατηγορία και ανά κλάδο παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών, παρουσιάζονται οι παρακάτω προτάσεις για την Επαγγελματική Εκπαίδευση στην Ελλάδα.

4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- 1) Ενίσχυση της Ειδικότητας Υπαλλήλων Τουριστικών Επιχειρήσεων,
- 2) Ενίσχυση του Τομέα Γεωπονίας Τροφίμων και Περιβάλλοντος,
- 3) Ενίσχυση του Τομέα Μηχανικών Αγροτικών Οχημάτων,
- 4) Ενίσχυση του Τομέα Υγείας και Πρόνοιας,
- 5) Ίδρυση περισσότερων Ναυτικών Λυκείων,
- 6) Δημιουργία Τομέα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, π.χ. τεχνολογίας Φωτοβολταϊκών και Ανεμογεννητριών,
- 7) Ορισμός ελαχίστου αριθμού διδακτικών επισκέψεων (4 – 5), ανά Σχολικό έτος, οι οποίες θα αφορούν την Ειδικότητα που σπουδάζουν οι μαθητές/τριες,
- 8) Με χρηματοδότηση από κονδύλια του ΕΣΠΑ, να πραγματοποιηθεί διαφημιστική καμπάνια υπέρ των Επαγγελματικών Λυκείων στα Μ.Μ.Ε., με σκοπό την αλλαγή της αντίληψης του Ελληνικού πληθυσμού για τα Επαγγελματικά Λύκεια.
- 9) Τοποθέτηση, είτε των νέων μικρών Ανεμογεννητριών (με κατακόρυφο άξονα), είτε Φωτοβολταϊκών συστημάτων στις ταράτσες των Επαγγελματικών Λυκείων, με σκοπό να αποδεσμευθούν ενεργειακά οι Σχολικές Μονάδες αυτές από τη Δ.Ε.Η.,

10) Ίδρυση Ταινιοθήκης (με C.D. και D.V.D. το κόστος των οποίων είναι μικρό) σε κάθε Επαγγελματικό Λύκειο, έτσι ώστε οι μαθητές/τριες να παρακολουθούν ντοκιμαντέρ, σχετικά με την ειδικότητά τους, και τέλος

11) Καλλιέργεια Φορολογικής Συνείδησης.

5. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ο πρώτος άξονας αυτού του άρθρου αποκαλύπτει το σημερινό παραγωγικό ιστό της Ελλάδος, την αποβιομηχάνιση και τη σημερινή οικονομική κρίση της Ελληνικής οικονομίας. Ο δεύτερος άξονας εξηγεί τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Ελλάδος, όπως για παράδειγμα είναι η Γεωργία, η βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών, η Ναυτιλία, ο Τουρισμός, η Έρευνα και Ανάπτυξη, οι Πρώτες Ύλες κ.λπ..

Ο τρίτος άξονας προτείνει την ενίσχυση συγκεκριμένων Τομέων και Ειδικοτήτων, όπως του Τομέα Γεωπονίας Τροφίμων. Τέλος, τονίζεται ότι σύμφωνα με τον οικονομολόγο Χα – Τζουν Τσανγκ, όπως αναφέρει η Πουρνάρα (2013), η Επαγγελματική Εκπαίδευση στην Ελλάδα θα πρέπει να επικεντρωθεί: στην ενίσχυση των Τομέων στους οποίους μπορεί να πετύχει η Ελλάδα, όπως για παράδειγμα ο Τουρισμός και οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γεωργιοπούλου, Τ. (2011), *“ Οι Έλληνες γυρνάνε πάλι στα κτήματα για δουλειά”*, Εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 24 – 25 Δεκεμβρίου 2011.

Δαμουλιάνου, Χ. (2012), *“ Ο Τουρισμός θα συνεισφέρει στην ανάκαμψη”*, Εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (οικονομική), 25 Νοεμβρίου 2012.

Εφημερ. ΕΘΝΟΣ (2010) *“ Οι Επαγγελματίες της Υγείας ανά 1.000 κατοίκους σε 15 χώρες της Ευρώπης”*, 24 – 26 Δεκεμβρίου 2010.

Κανελλόπουλος, Γ. (2012), *“ Παγκόσμια υπερδύναμη η Ελληνική ναυτιλία”* Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ, 19 Δεκεμβρίου 2012.

Κολωνάς, Χ. (2010), *“ Ο ορυκτός πλούτος θα μας βγάλει στον αφρό”*, Εφημερίδα ΕΘΝΟΣ, 24 – 26 Δεκεμβρίου 2010.

Κοψίνη, Χ. (2012), *“ Καταρρέει η απασχόληση”*, Εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 16 Δεκεμβρίου 2012.

Κουσουλά, Π. (2012), *“ Οι καρποί της Κρητικής γης κατακτούν τη Ρωσία και την Κίνα”*, Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ, 12 Αυγούστου 2012.

Κριμιζής, Σ. (2012), *“ Η Ελλάδα διαθέτει δυναμικό υψηλότατου επιπέδου”* Εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 9 Δεκεμβρίου 2012.

Λάγος, Δ., Λιαργκόβας, Π. (2009), *'' Τουριστική Οικονομία'' ΟΕΔΒ, Αθήνα 2009.*

Λάμπρου, Μ. (2012), *'' Η ναυτική εκπαίδευση το άλφα και το ωμέγα για τη ναυτιλία''*, Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ, 10 Ιουνίου 2012.

Μανδραβέλης, Π. (2012), *'' Το παραγωγικό έλλειμμα της χώρας''*, Εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 29 Απριλίου 2012.'

Μπήτρος, Γ. (2012), *'' Τα αίτια της πτώχευσης και τι μέλλει γενέσθαι''*, Εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 9 Δεκεμβρίου 2012.

Μαντικίδης, Τ. (2010), *'' Μεταξύ χρεοκοπίας και λύτρωσης η οικονομία μας''*, Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ, 20 Ιουνίου 2010.

Μαντικίδης, Τ. (2012), *'' Μαύρα σύννεφα στις οικονομίες''*, Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ, 22 Απριλίου 2012.

Πουρνάρα, Μ. (2013), *'' Δημιουργήστε βιομηχανική και γεωργική παραγωγή''*, Εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 6 Ιανουαρίου 2013.

Σαλταμπάση, Α. (2011), *'' RAYCAP, Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΟΥ ΘΩΡΑΚΙΖΕΙ ΤΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΩΝ ΗΠΑ''*, Εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (ένθετο), 24 Ιουλίου 2011, τ.425. (20-26).

Σταμπόγλης, Δ. (2010), *'' ΧΡΩΣΤΑΜΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΑΚΟΜΗ ΤΟΥ ΟΘΩΝΑ''*, Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ, 10 Ιανουαρίου 2012.

Στεργίου, Λ. (2010), *'' Πως διαμορφώνεται το Α.Ε.Π. της Ελλάδος''*, Εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 14 Μαρτίου 2010.

Τράτσα, Μ. (2012), *'' Οικονομική διπλωματία με πρεσβευτέςΛάδι και κρασί''*, Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ, 28 Οκτωβρίου 2012.

Τσουχτίδη, Κ. (2003), *'' ΕΛΙΑ και ΛΑΔΙ, Μεσογειακή διατροφή''*, Εκδόσεις Τουμπής, Αθήνα 2003.

Χαρонтάκη, Δ. (2011), *'' Αγωνιώδεις προσπάθειες για ναβάλουν τα προϊόντα τους στις ξένες αγορές''*, Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ, 20 Νοεμβρίου 2011.

Χαρонтάκη, Δ. (2012), *'' Πρωταθλητής στις εξαγωγές κομπόστας''*, Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ, 23 Σεπτεμβρίου 2012.

Χαρонтάκη, Δ. (2012), *'' Οι μικροί δείχνουν το δρόμο προς την ανάπτυξη''*, Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ, 28 Οκτωβρίου 2012.

